

בג"ץ 1308/17
בג"ץ 2055/17

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

המבקשת: "עפרה" כפר שיתופי להתיישבות קהילתית בע"מ (מס' 570026112)

ע"י ב"כ עוה"ד אבי סגל ו/או יעל סינמון ו/או דוד סגל
מרחוב טורא 32(א) ימין משה, ירושלים
טל: 02-6333793 - פקס: 02-6333795

העותרים בבג"ץ 1308/17:

עיריית סלואד ואח'

ע"י ב"כ עו"ד סואהד בשארה ואח'
מעדאלה- המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רחוב יפו 94 ת.ד. 8921 חיפה 31090
טל: 04-9501610, פקס: 04-9503140
דוא"ל: suhad@adalah.org
ועו"ד סולימאן שאהין ממרכז ירושלים לזכויות אדם
רח' אבן בטוטה 14 ירושלים 91200 ת.ד. 20166
טלפון: 02-6272982, פקס: 02-6264770

העותרים בבג"ץ 2055/17:

ראש מועצת הכפר עין יברוד ואח'

באמצעות עו"ד מיכאל ספרד ואח'
מרח' דוד חכמי 12 תל אביב 6777812
טל: 03-6206947, פקס: 03-6206950
וכן עו"ד דן יקיר ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75 תל אביב 6515417
טל: 03-5608185, פקס: 03-5608165

נגד

המשיבים בבג"ץ 1308/17:

1. הכנסת

באמצעות היועץ המשפטי של הכנסת
הכנסת קרית בן גוריון, ירושלים
טל: 02-6408638, פקס: 02-6753495

2. המפקד הצבאי באזור יהודה ושומרון

ע"י ב"כ מפרקליטות המדינה
רח' סלאח א דין 29 ירושלים
טלפון: 02-6466101, פקס: 026467011

3. ממשלת ישראל

באמצעות ב"כ ד"ר הראל ארנון
מרח' הרטום 16 ת.ד. 45151 ירושלים 9145101
טל: 02-6509100, פקס: 02-6509110

המשיבים בבג"ץ 2055/17:

1. הכנסת

באמצעות היועץ המשפטי של הכנסת
הכנסת קרית בן גוריון, ירושלים
טל: 02-6408638, פקס: 02-6753495

2. ממשלת ישראל

באמצעות ב"כ ד"ר הראל ארנון
מרח' הרטום 16 ת.ד. 45151 ירושלים 9145101
טל: 02-6509100, פקס: 02-6509110

3. היועץ המשפטי לממשלה
באמצעות פרקליטות המדינה
משרד המשפטים ירושלים
טל: 02-6466101, פקס: 02-6467011
4. הפרקליט הצבאי הראשי
5. מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון
6. ראש המינהל האזרחי
7. הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש במנהל האזרחי

בקשה להצטרף כמשיבה לעתירות

בית המשפט הנכבד מבקש להתיר למבקשת להצטרף כמשיבה לעתירות ולבקשות לצו ביניים בתיקים שבכותרת ולשטוח טענותיה ועמדותיה ביחס לעניינים הנדונים בעתירות אלה.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. המבקשת הינה אגודה שיתופית אשר הוקמה על פי פקודת האגודות השיתופיות ואשר מאגדת את תושבי היישוב עפרה (להלן: "המבקשת" או "היישוב עפרה").
2. העתירות שבכותרת הוגשו לבית המשפט הנכבד בחודשי פברואר – מרץ 2017, ועניינן בתקיפת "החוק להסדרת ההתיישבות ביהודה ושומרון, התשע"ז-2017 (להלן: "חוק ההסדרה"), כאשר העותרים השונים בעתירות מעלים טענות מטענות שונות על תוקפו של החוק, עמידתו בכללי המשפט הבינלאומי והמשפט החוקתי, וכן על השלכות יישומו.
3. כעולה מלשון חוק ההסדרה, מטרת החוק הינה להסדיר את ההתיישבות ביהודה ושומרון ולאפשר את המשך ביסוסה ופיתוחה, תוך שהחוק מתייחס באופן מפורש להסדרת היישוב עפרה בהתאם להוראותיו.
4. משמע חוק ההסדרה מתייחס באופן מפורש ליישוב עפרה, וממילא השאלות המתעוררות בעתירות שבכותרת וההחלטות שיתקבלו בעתירות דנן יש בהן כדי להשפיע באופן ישיר על היישוב עפרה.
5. זאת ועוד, חוק ההסדרה, וההוראות הכלולות בו, מיועדים להסדיר מחדל ארוך שנים, ממנו סובלים תושבי היישוב עפרה. ממילא, הסעד המבוקש בעתירות, דהיינו ביטולו המלא של החוק, כמו גם סעדי הביניים המבוקשים להשעיית תוקפו, מייצרים פגיעה פוטנציאלית באינטרסים עליהם אמונה המבקשת.

6. הלכה ידועה היא כי על העותר מוטלת חובה לצרף לעתירתו את כל הנוגעים בדבר, ובכלל זה מי שעלול להיפגע באופן ישיר מהסעד המבוקש בגדרי עתירתו.

7. ראו לעניין זה בג"ץ 1901/94 לנדאו נ' עיריית ירושלים, פ"ד מח(4) 403, 415, שם נקבע כי:

" כלל הוא בבית משפט זה, שחובה על העותר לצרף כמשיבים לעתירה את כל הנוגעים בדבר. הנוגעים בדבר נחלקים לשני סוגים. ראשית יש לצרף כמשיבים את הגופים והאנשים שנגדם מתבקש הסעד. על-פי רוב אלה הן רשויות מינהליות... יש לצרף כמשיבים גם גופים ואנשים אחרים, שאף כי בית המשפט אינו מתבקש לצוות עליהם דבר, הם עלולים להיפגע באופן ממשי מצו שייצא, אם ייצא, מאת בית המשפט. אלה הם בדרך כלל גופים ואנשים פרטיים".

8. דא עקא, באופן בלתי מוסבר, נמנעו העותרים בעתירות שבכותרת, המשיבים בבקשה דן, מלצרף להליך את המשיבה הטבעית והנדרשת העיקרית לעתירה שבכותרת, היא המבקשת.

9. משמעות אי צירוף משיב רלוונטי ונדרש – במיוחד כזה העלול להיפגע ממתן הסעד המבוקש – חמורה, וידוע על פי פסיקה קודמת של בג"צ כי הינה עלולה לעלות כדי מחיקה מוחלטת של העתירה, וכך למעשה יש להורות במקרה זה. די יהיה באי צירוף משיבים רלוונטיים כדי להביא לדחיית העתירה (ראה למשל בג"צ 84/82, **הסתדרות פועלי אגודת ישראל ואח' נ' השר לענייני דתות ו – 33 אח'**, פ"ד לז (1) 813; ראה גם ספרו של ר. הר-זהב, "סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק", 1991, בעמ' 5-34, ועתירה נוספת אשר נדחתה (גם) מהטעם של אי צירוף משיבים רלוונטיים – בג"צ 828/90, **סיעת הליכוד במועצת עיריית חיפה נ' מועצת עיריית חיפה ואח'**).

10. בהתאם לכך ולאור היות המבקשת בעלת עניין ומבין הנפגעים העיקריים מהעתירה שבכותרת, יתבקש בית המשפט הנכבד להורות על צירופה כמשיבה לעתירה.

11. יצוין, כי השלב הדיוני בו נמצאת העתירה, בטרם התקיים דיון ובטרם הוגשו תגובות מטעם המשיבים, הינו שלב ראשוני, והוספתה של המבקשת בשלב זה, לא צפויה לסרבל את ההליך או לגרום לעיכוב בלתי סביר בניהולו.

12. הימנעות מהשמעת עמדות וטיעוני המבקשת עלולה לפגום בבירור כדבעי של הסוגיה המורכבת המונחת לפתחו של בית משפט נכבד זה. מצד שני, לאור השלב הדיוני המוקדם, אין בהוספתה של המבקשת כמשיבה לעתירות, בכדי לפגוע בהליכים שכבר התקיימו או בכדי לסרבל את הדיון.

13. בהתאם לכך ולאור האמור, יתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה ולהורות על צירוף המבקשת כמשיבה בעתירות שבכותרת ולקבוע מועד להגשת תגובותיה לעתירות.

14. העתק הבקשה הועברה לאישור הגשתה לב"כ הצדדים, ואלו השיבו כדלקמן:

העותרים בבג"ץ 1308/17 -

העותרים בבג"ץ 2055/17 -

המשיבה 1 בבג"ץ 2055/17 (הכנסת) -

המשיבה 2 בבג"ץ 2055/17 (מדינת ישראל) -

המשיב 3 בבג"ץ 2055/17 (היועץ המשפטי לממשלה) -

15. לבקשה זו מצורף תצהירו של מר שמואל קרסנטי, מזכיר הישוב עפרה.

16. יהא זה מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

יעל סינמון, עו"ד

אבי סגל, עו"ד

ב"כ המבקשים